

Situace v Konžské demokratické republice a znásilnění jako válečný zločin

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. ledna 2008 o situaci v Konžské demokratické republice a znásilnění jako válečném zločinu

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o porušování lidských práv v Konžské demokratické republice,
 - s ohledem na usnesení Smíšeného parlamentního shromáždění AKT-EU ze dne 22. listopadu 2007 o situaci v Konžské demokratické republice, zejména na východě země, a jejím dopadu na region,
 - s ohledem na Římský statut Mezinárodního trestního soudu přijatý v roce 1998, a zejména jeho články 7 a 8, které považují znásilnění, sexuální otroctví, nucenou prostituci, nucené těhotenství a nucenou sterilizaci nebo jakoukoli formu sexuálního násilí jako zločiny proti lidskosti a válečné zločiny a staví je na roveň mučení a závažným válečným zločinům bez ohledu na to, zda tyto činy jsou soustavně páčány během mezinárodních či vnitřních konfliktů,
 - s ohledem na 24. zprávu generálního tajemníka OSN o misi Organizace spojených národů v Konžské demokratické republice ze dne 14. listopadu 2007,
 - s ohledem na prohlášení o misi Organizace spojených národů v Konžské demokratické republice (MONUC) ze dne 27. července 2007,
 - s hledem na publikaci organizace Human Rights Watch nazvanou „Renewed Crisis in North Kivu“ (Nová krize v Severním Kivu) z října 2007,
 - s ohledem na publikaci organizace Human Rights Watch „Seeking Justice. Sexual Violence in the Congo War“ (Hledání spravedlnosti. Trestání sexuálního násilí v konžské válce) z března 2005,
 - s ohledem na zprávu organizace Amnesty International z roku 2007,
 - s ohledem na Humanitární akční plán na rok 2008 pro Konžskou demokratickou republiku ze dne 11. prosince 2007, který je sponzorován OSN,
 - s ohledem na zprávy a analýzu Úřadu OSN pro koordinaci humanitární činnosti ze dne 13. prosince 2007,
 - s ohledem na čl. 115 odst. 5 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že válka a nepokoje ve východní části Konžské demokratické republiky vyústily v sexuální násilí, kterého se na ženách v alarmujícím rozsahu dopouštějí ozbrojené povstalecké skupiny i vládní vojska a policejní oddíly,

- B. vzhledem k tomu, že ve východním Kongu jsou ženy v nebývalém měřítku systematicky napadány a že podle zástupce generálního tajemníka OSN pro humanitární otázky dochází v Kongu k nejhoršímu sexuálnímu násilí na světě,
- C. vzhledem k tomu, že ke znásilňování dochází i v táborech pro vysídlené osoby, kde mnoho civilistů hledá útočiště před boji, kvůli nimž muselo jen v roce 2007 opustit své domovy více než 400 000 lidí,
- D. vzhledem k tomu, že podle zvláštního zástupce generálního tajemníka OSN v Konžské demokratické republice bývají ženy zejména oběťmi znásilnění, několikanásobného znásilnění, sexuálního otroctví a vražd, což pro ně má dalekosáhlé následky např. v podobě tělesné a psychické destrukce,
- E. vzhledem k tomu, že podle programu Humanitární akční plán na rok 2008 pro Konžskou demokratickou republiku bylo v roce 2007 nahlášeno 32 353 případů znásilnění, které zřejmě představují jen zlomek z celkového počtu,
- F. vzhledem k tomu, že v rezoluci Rady bezpečnosti OSN č. 1325 (2000) je zdůrazněno, že všechny státy jsou odpovědné za ukončení beztrestnosti a za stíhání osob vinných ze zločinů proti lidskosti a válečných zločinů, včetně sexuálního a jiného násilí na ženách a dívkách,
- G. vzhledem k tomu, že znásilňování je patrně užíváno k ponížení žen před jejich rodinami a společenstvími a tak i ke zničení celistvosti, morálních hodnot a soudržnosti těchto společenství,
- H. znepokojen skutečností, že ženy a dívky, které se staly oběťmi znásilnění, musí čelit značné sociální diskriminaci a jsou odmítány svými rodinami a společenstvími, zatímco pachatelé beztrestně unikají, což je dalším důvodem, proč oběti nahlásí pouze zlomek těchto zločinů,
- I. velmi znepokojen nezájmem o řádné vyšetření těchto zločinů, absencí opatření na ochranu svědků, obětí a jejich rodin, nedostatkem informací o těchto případech a nedostupností vhodné lékařské péče pro oběti,
- J. vzhledem k tomu, že nový zákon o sexuálním násilí, který byl přijat parlamentem Konžské demokratické republiky v roce 2006 a jehož cílem je v případech znásilnění urychlit trestní stíhání a zavést přísnější tresty, měl zatím malý účinek,
- K. vzhledem k tomu, že Rwanda a Konžská demokratická republika podepsaly v Nairobi dne 10. prosince 2007 společné prohlášení, jehož cílem bylo celkově vyřešit přítomnost ozbrojených skupin v Severním a Jižním Kivu, které mají na svědomí sexuální násilí další případy porušování lidských práv,
- L. vzhledem k tomu, že mnohaletému ozbrojenému konfliktu padly přímo i nepřímo za oběť 4 miliony lidí a že tento konflikt způsobil vysídlení přinejmenším 1,5 milionu lidí, většinou žen a dětí, i zničení socioekonomické infrastruktury Konžské demokratické republiky,
- 1. důrazně odsuzuje znásilnění jako válečnou zbraň a připomíná, že tento trestný čin spadá do jurisdikce Mezinárodního trestního soudu i Konžské demokratické republiky;

2. naléhavě vyzývá zejména k tomu, aby pachatelé sexuálního násilí na ženách byli nahlášeni, identifikováni, stíháni a potrestáni v souladu s vnitrostátním a mezinárodním trestním právem;
3. vyzývá vládu Konžské demokratické republiky, aby ukončila beztrestnost a uplatňovala nový zákon proti sexuálnímu násilí schválený parlamentem, který pro pachatele stanoví přísnější tresty;
4. naléhavě vyzývá mezinárodní společenství, aby přijalo všechna potřebná opatření, která jsou v jeho možnostech, na podporu příslušných vnitrostátních orgánů při vyšetřování těchto trestných činů a trestání viníků;
5. vyzývá EU, aby vyčlenila dostatek finančních prostředků k zajištění lékařské, právní a sociální pomoci obětem sexuálního násilí a na zlepšení postavení žen a dívek jako způsobu prevence sexuálního násilí;
6. vyzývá všechny ozbrojené síly, které se účastní konfliktu ve východní části Konžské demokratické republiky, aby dodržovaly lidská práva a zásady mezinárodního humanitárního práva, zanechaly útoků na ženy a ostatní civilní obyvatelstvo a aby pomáhaly obětem;
7. vyzývá EU a OSN, aby formálně uznaly znásilnění, nucené oplodnění, sexuální otroctví a jakékoli další podoby sexuálního násilí za zločiny proti lidskosti, závažné válečné zločiny a za možnou formu mučení, bez ohledu na to, zda jsou páchany systematicky;
8. vyzývá všechny členské státy OSN, které vysílají personál do MONUC, aby se zabývaly všemi obviněními ze sexuálního zneužívání a vykořisťování, zejména nezletilých osob, a aby jedince, kteří spáchali akty sexuálního zneužívání, postavily co nejdříve před soud; a požaduje tedy posílení mandátu pro MONUC, pokud jde o ochranu civilistů proti sexuálnímu násilí;
9. vyzývá OSN, Africkou unii, EU a ostatní partnery Konžské demokratické republiky, aby učinili maximum pro zřízení efektivního mechanismu sledování a dokumentace sexuálního násilí v Konžské demokratické republice a aby poskytly účinnou a dostatečnou pomoc a ochranu ženám, zejména ve východní části Konžské demokratické republiky;
10. vyjadřuje vážné znepokojení nad skutečností, že sexuální násilí způsobuje hromadný odliv obyvatel z venkova, a zdůrazňuje, že systematicky páchané sexuální násilí, jakož i celková „kultura sexuálního násilí“, ničí veškeré sociální sítě a představuje vážnou celostátní hrozbu;
11. vítá zahájení konference o míru, bezpečnosti a rozvoji ve městě Goma v Severním Kivu a doufá, že přerušení bojů během konference je prvním krokem v budování důvěry mezi válčícími stranami; naléhavě vyzývá účastníky, aby se zabývali otázkou sexuálního násilí páchaného na ženách a dívkách a zavázali se k tomu, že vydají pachatele spravedlnosti;
12. vyzývá Komisi, aby poskytla podporu včetně finanční pomoci mírové konferenci v Kivu s cílem umožnit obyvatelstvu zapojit se do hledání trvalých řešení;
13. vyzývá vládu Konžské demokratické republiky a MONUC, aby členům humanitárních

organizací zajistily dostatečnou míru bezpečnosti;

14. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Komisi, vládám členských států EU, vládě Konžské demokratické republiky a vládám států v oblasti afrických velkých jezer, orgánům Africké unie a generálnímu tajemníkovi OSN.